

Allroundfagmannen Rushfeldt og vi stakkars amatører

I Finnmark er vi så heldige å ha noe så sjeldent som en allroundfagmann. Ved sida av sin formelle utdanning som gruveingeniør kjenner han sjølsagt geologien bedre enn geologene, jussen bedre enn juristene, kjemien bedre enn kjemikerne, havet bedre enn marinbiologene og fiskerne. Nå har han i tillegg også blitt ornitolog eller fuglekjenner. Til Hammerfestingen uttaler han 01.03.2026 at rødlista fuglearter ikke dykker så dypt som der de skal dumpe, unnskyld deponere, avgangen fra Nussir-gruva.

Som motsetning til egen allround fagkunnskap nevner han undertegna: «Han er ikke en fagmann på området når han uttaler seg om avfallshåndteringsplanen fra Nussir ASA, men allikevel trekker han i tvil alle rapporter og utredninger som er utført av fagfolk på området.»

Hvilket område han mener man skal være fagmann på for å kunne uttale seg, sier han ikke, men nærliggende er vel å tenke på marinbiologi. Det har verken Øystein Rushfeldt eller jeg noen formell utdanning i. Det hadde derimot to av dem som har betydd aller mest for motstanden mot Nussir sine deponeringsplaner, Knut Altmann og Torulf Olsen. Ingen av dem er dessverre lenger i live, så de kan ikke forsvare seg sjøl, men i mitt arbeid som forfatter om gruvespørsmål og i mitt høringsinnspill til avfallshåndteringsplanen bygger jeg i svært stor grad på disse to.

Rushfeldt bruker min manglende fagkunnskap som bakgrunn for å avvise både bøkene mine og andre skrivi jeg har gjort om gruver. Jeg har aldri gitt meg ut for å være utdanna som verken geolog, gruveingeniør, kjemiker, biolog, jurist, statsviter, fisker, reindriftsutøver eller noen av de mange andre yrkene og fagområda som kan gi grunnlag for å uttale seg om forskjellige sider ved Nussir-gruva og virkningene av den. Det faget jeg har utøvet kalles for kritisk journalistikk. Om Rushfeldt er opptatt av min manglende utdanning, kan jeg trøste han med at jeg i alle fall har et hovedfag med trening i vitenskapelig arbeidsmetode, i tillegg til utdanning som maskinarbeider, industrimekaniker, tekniker og lærer.

I mine bøker om gruver (Gull, gråstein og grums og Kampen om Nussir) har jeg ikke synsa i vilden sky, men bygger på et utall sakspapirer, skriftlige kilder fra begge sider og på muntlige og skriftlige intervju. Når det gjelder virkningene av gruveutslipp for Repparfjorden, bygger jeg bl.a. på erfaringene til fiskere og vitenskapelige undersøkelser av bl.a. forskningsinstituttet, samt høringsinnspill og innsigelser fra fiskeriorganisasjoner, Fiskeridirektoratet og daværende Direktoratet for naturforvaltning. At Rushfeldt og alle andre ansatte i Nussir/Blue Moon har nekta å uttale seg til boka, er ikke vår skyld.

Jeg kan ikke her bruke plass til å imøtegå alle Rushfeldt sine feilaktige påstander, men vil nøye meg med en: "*Eksempelvis trekkes det frem rødlistede fugler som får sin føde tildekket av sedimenter fra avgangen. Disse fuglene dykker neppe til 60–90 m dyp der deponeringen foregår, skriver Nussir.*» Det er for det første nok å se på et sjøkart over Repparfjorden sammenligna med det beregna deponeringsområde og legge på 30 millioner tonn gruveavfall, så ser man lett at det fort blir ikke 60-90, men 40-50m, trolig opp til 20-30m. Jeg vet ikke hvor Rushfeldt har sine ornitologiske kunnskaper fra, men de strir som så mye annet fra den kanten, både med vitenskap og erfaring. Av de rødlista fugleartene som er observert på Repparfjorden kan i alle fall lunde, alke,

lomvi, polarlomvi, ærfugl og skarv dykke ned til de dybdene det skal deponeres på, flere av artene til godt over 100 meters dyp. De dykker sjølsagt etter mat, og når det på bunnen er bare gruvelam, er det ikke livsgrunnlag der.

Når man kler av Øystein Rushfeldt alle hans påståtte fagkunnskaper, står det en ting igjen: En gruveingeniør med store drømmer om å tjene store penger, og klar egeninteresse av å benekte alle skadevirkninger av gruva han vil bygge i Repparfjorden.

Svein Lund